

Svazové zkoušky

jsou organizovány zkušební komisí Českého esperantského svazu, pravidelně v dubnu, výjimečně také na podzim. Místo zkoušek není stanoveno a mění se.

Cílem zkoušek z esperanta je podnitit kandidáty hlouběji studovat jazyk a připravit se pro všestranné praktické využívání tohoto jazyka, případně pro jeho uplatnění v určitých oborech. Vysvědčení o zkoušce je dokument o dosažení určitého stupně znalostí a schopností používat je. Platnost vysvědčení mimo ČES, např. u státních orgánů a jiných organizací domácích i zahraničních je upravována vzájemnými smlouvami mezi ČES a příslušnými orgány a organizacemi.

Zkoušky existují o dvou stupních:

- a) střední: ze znalosti esperanta
- b) vyšší: ze schopnosti vyučovat esperanto

Metodické instrukce pro zkoušku ze znalosti esperanta:

Písemná část trvá přibližně hodinu, sestává ze tří částí, je povoleno používat slovník:

- a) překlad souvislého esperantského článku (10-15 řádků) do češtiny
- b) překlad 10-15 českých vět s různými mluvnickými prvky do esperanta
- c) samostatná slohová práce na jedno ze tří nabídnutých temat

Ústní část trvá 45 minut a sestává ze 3 částí:

- a) poslech 3/4-minutového plyně čteného esperantského textu a stručná reprodukce obsahu
- b) esperantská konverzace se zkoušejícím na různá témata
- c) samostatné vyprávění obsahu knihy v esperantu, jedné ze čtyř, které kandidát přečetl (4 přečtené knihy jsou minimum pro připuštění ke zkoušce)

Metodické instrukce ke zkoušce o schopnosti vyučovat esperanto:

Je třeba mít za sebou úspěšnou zkoušku ze znalosti esperanta. Dále maturitní vysvědčení o českém jazyce. Kdo je nemá, bude přezkoušen také z češtiny.

Domácí příprava:

1. Slohová práce (4-8 stran A4) na jedno ze tří nabídnutých temat - nutno odeslat aspoň 20 dní před datem zkoušek.
2. Seznam esperantských knih, které kandidát přečetl, minimálně 8, jednu z klasického období (např. Zamenhof, Kabe, Grabowski), jednu z meziválečných let (např. Kalocsay, Baghy, Schwartz), jednu od českého nebo slovenského autora nebo překladatele, ostatní podle vlastního výběru (možno zařadit knihy ze zkoušky o znalostech esperanta)
3. Písemná příprava jedné vyučovací hodiny v esperantu na látku podle nabídnutých námětů (např. předložka "da", nákupy - přechodnost sloves, počasí)

Písemná zkouška před komisí trvá hodinu:

1. Překlad 10-15 českých vět s různými mluvnickými prvky do esperanta
2. Překlad plynulého českého textu do esperanta (10-15 řádků)
3. Oprava chyb v esperantském textu (10-15 řádků)

Ústní zkouška trvá 60-90 minut:

1. Rozbor textu z písemné zkoušky z hlediska mluvnického, slovních druhů, tvorby slov, stylu ap. Kandidát musí mluvnická pravidla nejen umět prakticky používat, ale také vysvětlit předpokládaným žákům.

2. *Obsah a diskuse o jedné z přečtených knih a diskuse o dějinách a literatuře esperanta*

3. *Pedagogické minimum (všeobecná psychologie, pedagogie, didaktika, teorie vyučování, metodika esperanta)*

Pedagogie: lidské vnímání a myšlení, logika a analogie, učení a paměť, dorozumívání a řeč, city a nálady, vůle a zvyky, temperament a charakter, didaktické principy, názornost a praxe, struktura a typy vyučovacích hodin

Metodika esperantského vyučování: formy a organizace, metody, motivy a motivace, plány a dokumentace, struktura vyučovací hodiny, příprava učitele, učebnice a jejich použití, výuka mluvnice, slovní zásoby, konverzace a plynulého vyjadřování, literatury, procvičování a opakování, zkoušení a klasifikace, zápisníky, vyučovací pomůcky, písňe, hry, soutěže, informace o hnutí, chování učitele

4. *Praktická ukázka výuky podle písemné domácí přípravy (žáky předvádí zkušební komise)*

Zkouška z češtiny trvá 45 minut:

1. *Diktát (10-20 řádků)*

2. *Rozbor 1-3 vět z hlediska slovních druhů, větné skladby a mluvnice*

3. *Volná slohová práce na jedno ze 3 daných témat*

Literatura a zdroje pro studium:

Učebnice jazyka:

T. Kilian: Cvičebnice esperanta

V.Barandovská: Esperanto pro samouky

J.Cink: Cvičebnice esperanto pro pokročilé

W.Auld: Paŝoj al plena posedo

V.Němec: Ni parolas Esperante (konversaciaj temoj)

O struktuře esperanta:

M. Malovec: Gramatiko de Esperanto

J. Kožený: Gramatiko de Esperanto

H. Seppik: La tuta Esperanto

Plena gramatiko de Esperanto

Plena analiza gramatiko de Esperanto

L. L. Zamenhof: Fundamento de Esperanto

L. L. Zamenhof: Lingvaj respondoj kaj opinioj pri Esperanto

Plena vortaro de Esperanto

Plena ilustrita vortaro de Esperanto

O historii a literatuře esperanta:

J. Vondroušek: Historie a spisovatelé

O. Kníchal: Světadíl bez tlumočnicků

S. Kamaryt: Historio de la Esperanto-movado en Ĉeĥoslovakio E. Privat: Vivo de Zamenhof

E. Drezen: Historio de la mondlingvo

E. Drezen: Analiza historio de la Esperanto-movado

Enciklopedio de Esperanto

I. Lapenna: Esperanto en perspektivo

V. Novobilský: Skizo pri Esperanta literaturo

W. Benczik: Baza literatura krestomatío

A. Pechan: Gvidlibro por supera ekzamaeno

O pedagogice a metodice výuky:

R. Rakuša: Metodiko de la Esperanto - instruado

I. Szerdahelyi: La lerneja instruado de la internacia lingvo

I. Szerdahelyi: Metodologio de Esperanto

I. Szanser: Teorio kaj praktiko de lingvo-instruado

J.Hendrich: Didaktika cizích jazyků

